

Библиотека
Прозна путовања

Наслов оригинала
Георги Константинов
Приключенията на Туфо рижия пират

© Георги Константинов 1984–1994
© за српски језик Одисеја

„The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.“

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Георги Константинов

**ДОЖИВЉАЈИ
РИЂЕГ ГУСАРА,
ТУФА**

С бугарског превела
Елизабета Георгиев

Илустровао
Никола Корица

Одисеја
Београд, 2018.

САДРЖАЈ

13 **Кратак увод аутора**

РИЋИ ГУСАР ТУФО

17 **ЈЕДАН ДУГИ ДАН**

19 Прво поглавље у којем упознајемо Туфа, пратимо његово прво бекство и сусрет са Мاستиљавим мачором

22 Друго поглавље у којем рупа ишчезне, а затим се неко пење високо без лифта и мачак се ухвати за свој реп

24 Треће поглавље у којем се Туфо успешно приземљи, на фудбалски терен излази нови играч и неко даје гол

26 Четврто поглавље у којем Туфо стиже до распеване фонтане а није му до песме

27 Пето поглавље у којем Туфо иде у биоскоп на отвореном, а машта се претвара у стварност, а златна рибица утекне

29 Шесто поглавље у којем се описује потрага за бегунцем

32 Седмо поглавље у којем режисер тражи свој реп, а Туфо закорачи у свет уметности

33 Осмо поглавље у којем учимо како да се понашамо у друштву и откривамо зашто се телевизијски водитељ држи за образ

37 **ТУФО НА СЕЛУ**

39 Прво поглавље у којем сазнајемо шта може да обрадује обичног кућног мачора, чему служи мачја путна торба с рупицама и које су предности градског васпитања

42 Друго поглавље у којем видимо оно што се не види на фотографији, неко нерегуларно побеђује а нешто лупа у одводној цеви

46 Треће поглавље у којем Туфо учи важну лекцију да кад трчи некуда треба да размишља о повратку, и заради казну, а телевизор не ради иако није покварен

49 Четврто поглавље у којем Туфо доспева у затвор, и прати свој унутрашњи глас, док му неочекивано не пожелеле срећан пут у непознато

53 Пето поглавље у којем Туфо нестане без трага, а неко би да трампи магарца за мотоцикл

57 Шесто поглавље у којем се изненађења настављају, а Туфо открива да брката птица није птица, и да обична кијавица може да направи велики хаос

60 Седмо поглавље у којем се Туфо пита да ли снег може да кокодаче, и открива шта се деси кад трчиш уз ветар

61 Осмо поглавље у којем долази до сусрета без овација, Туфо сазнаје да је онај ко је у праву дупло јачи, и придружује се лову

64 Девето поглавље у којем долази до сусрета уз овације, јунак једе кобасице а жеђ за славом се претвара у обичну жеђ

66 Десето поглавље у којем сазнајемо зашто сеоске чесме не би требало заустављати, присуствујемо слављу, а Туфо не зна модерни плес

68 Једанаесто поглавље у којем се весеље наставља, мачак доспева у родино гнездо и спасава се

71 Дванаесто поглавље у којем стижемо до крај распуста и краја ове приче

73 ТУФО РИЂИ ГУСАР

75 Прво поглавље у којем срећемо мачка међу жутим динама, чујемо његове прве утиске о мору и досадној игри

78 Друго поглавље у којем се описују Туфово бекство, град који плива и тајанствени путник у потпалубљу „Ахила”

80 Треће поглавље у којем упознајемо чудни брод и некога ко живи у капетановој капи

84 Четврто поглавље у којем се често чује „Пажња, капетан!" и у којем откривамо шта значи бела капа

- 88 Пето поглавље у којем се описује рупа на церади, улазак брода у Атлантски океан и ишчекивање великог плеса
- 91 Шесто поглавље у којем игранка почиње, један бродић се распада а неко остаје на броду који тоне
- 95 Седмо поглавље у којем се говори о данима после бродолома, црвеној пластичној кади у троуглу смрти и делфину који стиже у помоћ
- 97 Осмо поглавље у којем се описује свеопште одушевљење на палуби, Туфово откриће и излазак лава из кавеза
- 102 Девето поглавље у којем се срећу чудни цимери, а Туфо се коначно нађе на родној обали и пожели да се врати кући

105 ТУФО У ШКОЛИ

- 107 Прво поглавље у којем киша мирише на море, а неко се пита може ли господар природе да има реп
- 109 Друго поглавље у којем избацују мачора који открива да наука тражи жртве, а потом и да дугме може бити опасно
- 113 Треће поглавље у којем Туфо учи да заобиђе метлу, стиче знање са сенфом и први пут бежи са часа
- 118 Четврто поглавље у којем Туфо поново среће Мастиљавог мачора, и научи да прави угао личне заменице леже јаја квадратног корена, па постаје кандидат за професора
- 124 Пето поглавље у којем сазнајемо зашто скромност краси човека и како изгледа живот међу лептирима а неко направи фаталну грешку
- 127 Шесто поглавље у којем се траже кривци, Мастиљави мачак упада у невољу, на хоризонту се појави још једна ђуфта а Туфо победи у окршају
- 132 Седмо поглавље у којем сазнајемо како је то кад имаш пријатеља маскоту, и како је Туфо ускочио на терасу
- 135 Осмо поглавље у којем се отварају врата, Туфо посматра плес мртвих лептира и напише нешто важно
- 138 Девето поглавље у којем неко улази у собу, појављују се загонетна слова а професор се пита где је нестао будући академик

143 ТУФО КОСМОНАУТ

145 Прво поглавље у којем Туфо опет направи грешку, па напредује полако – једна шапа напред, две назад, а поклопац нестане

150 Друго поглавље у којем се говори о успомени на изгореле кришке хлеба, и како се Туфо поново нашао у облацима, а онда и у Космичком институту

154 Треће поглавље у којем се описује Туфов очајнички скок ка слободи, како се доктор Брјух вратио одакле је дошао, ко је и зашто повикао „Еурека!“ и загрљај Мариеле Марон

159 Четврто поглавље у којем академик Галактионов обећава да ће бити немилосрдан, у глави доктора Стрижановског појављује се риба и он смишља генијални предлог

163 Пето поглавље у којем откривамо куда води гумена стаза, како се пас Рем спасава уљеза и како је коначно направљен избор

168 Шесто поглавље у којем долази велики дан, а на небеском своду се појављује риђа звезда

171 Седмо поглавље у којем на шеснаестом спрату расте узбуђење а просуло се и неколико суза, од радости и брига

173 Осмо поглавље у којем се појављује дух гусарског брода

175 Девето поглавље у којем Туфо открива да се на космичким раздаљинама јавља космички апетит, а Земља припрема ракету за спасавање

179 Десето поглавље у којем сазнајемо чему води похлепа, како је Туфо скочио у бесконачност а Рем доживео звездани час

182 Једанаесто поглавље у којем Туфов живот губи значај, а онда се појављује светла тачка на хоризонту, пас Рем укључује УАСКД и космонаути се приземљују спиралном путањом

186 Дванаесто поглавље у којем се појављује плутајући дух, а Туфо се опрашта од Рема

190 Тринаесто поглавље у којем Туфо долази до ужасног открића, хвата се за кормило и удара у корални гребен, који носи његово име

196 Четрнаесто поглавље у којем Туфо с радошћу улази у мрежу, добија посланицу о којој сања свака мачка, стиче новог пријатеља а његов пријатељ губи награду

ТУФО РИЂА ЗВЕЗДА

- 205 За почетак мали вечерњи догађај
- 209 Прво поглавље у којем се описује како се Туфо тешко навикава на дом, и како је шутнуо хладан кромпир и излетео напоље
- 212 Друго поглавље у којем Туфово ново велико путовање почиње великим скоком, необичном сценом у тролејбусу и новим сусретом са Мастиљавим мачором
- 217 Треће поглавље у којем Туфо залази у необичну улицу, сустиже га пивски цунами, а затим присуствује митингу и схвата да нико није слободан
- 221 Четврто поглавље у којем се Туфо провлачи између шпигеца ципела, па испод љубичастих и плаво-белих застава, а онда на плавом балону лети према розе шунки
- 225 Пето поглавље у којем професор Карашеширковић наручи нешто калорично, а онда му у тањир упадне мачак, и Туфо се почаста закасном наградом за научну сарадњу па пева „Нема ружа без трња“
- 228 Шесто поглавље у којем неко тражи чист ваздух за животиње, па шутне Туфа, у којем Мастија и даље нема али долази Божидар на бициклу
- 231 Седмо поглавље у којем Туфо проналази одбачено благо магнетом на репу, а онда тражи трафику која ради ноћу
- 235 Осмо поглавље у којем се приповеда о путовању Жана Стефенсона од Тријумфалне капије до пустиње, где пролазе каравани и није лако наћи резервну гуму
- 238 Девето поглавље у којем откривамо како новац мења човека, колико коштају жваке, и шта се све краде
- 241 Десето поглавље у којем се у предграђу појављује брод од цигала, а Туфо сања да је рођено крзно закопчао дугметима на стомаку и пре зоре упознаје три мачора
- 245 Једанаесто поглавље у којем Туфо схвата да је време да послуша свој унутрашњи глас, остали мачори се слажу с њим и праве живи ланац ка слободи, а Туфо на крају схвата да је често добар за друге али лош за себе

248 Дванаесто поглавље у којем Жан пролази кроз Нојева брда и неко га кључне за упознавање, а онда открива шта може да се деси кад шутнеш аутомобилску гуму

251 Тринаесто поглавље у којем се најпре шећер улије у кисели купус, а Туфо неколико пута избегава смрт и на крају открива чиме се хране лавови у зоо-врту

254 Четрнаесто поглавље у којем је Туфо позван на вечеру као омиљено јело на менију, али срећом зуби домаћина припадају некоме ко пријатеље једе само у случају крајње нужде

258 Петнаесто поглавље у којем се говори о потрази за једним риђим репом, конобар тврди да Туфова душа сада лети небом, али се неке ствари лакше препричају него што се догоде

260 Шеснаесто поглавље у којем испод циркуског шатора наступа риђа поп звезда, Туфо и лав награду деле братски а не на равне части

265 Седмнаесто поглавље у којем сазнајемо ко је измислио падобран, а Коста и Божидар препадну лопова страшним полицијским кашљем и поврате свој бицикл

268 Осамнаесто поглавље у којем откривамо како циркуске звезде путују, да и лепа песма може да досади, и да понекад само једна златна тачка одржава циркуски програм

272 Деветнаесто поглавље у којем златна тачка губи свој сјај, у циркуској арени се појављује Жан Стефенсон, а Туфо среће Белмонда и заједно крећу у сасвим новом правцу

279 Двадесето поглавље у којем усамљени Жан Стефенсон посматра небо, али на њему нема летеће флаше

281 Двадесет прво поглавље у којем се појављује летећи тањир и сазнајемо да постоји безрепа мачја цивилизација

285 Двадесет друго поглавље у којем се изненађења настављају, Туфо открива чудесну планету на којој је храна уметност и необични институт

293 Двадесет треће поглавље у којем Туфо закључује да је досадно кад увек добро живиш и да је најлепше код куће, зато што оданде можеш да побегнеш

О аутору 299

О преводитељки 304

КРАТАК УВОД А УТОРА

Кад сам почео да пишем ову књигу, нисам мислио да ће имати такву судбину. Мој јунак, риђи гусар Туфо, прошао је целу Бугарску, прешао границу и стигао до далеких земаља.

Хумористички роман „Риђи гусар Туфо” објављен је у неколико издања у Бугарској, а преведен је у Француској, Немачкој, Пољској, Русији, Украјини и другим земљама.

Веселе авантуре риђег гусара познате су свима. Међутим, роман је у Бугарској објављиван у наставцима, и ретко ко је успео да прочита све књиге о Туфу. Књига коју држите у рукама по први пут садржи *све авантуре* риђег мачка. Осим тога, издавачка кућа „Хермес” охрабрила ме је да је преуредим и додам нове приче. Надам се да је књига сада постала лепша.

Књига „Риђи гусар Туфо” освојила је неколико националних награда, а њен аутор је, две године заредом, номинован за међународну награду за дечју књижевност „Ханс Кристијан Андерсен”.

Највећу награду писац ће добити ако прочитате ову књигу са изузетним авантурама бескрајно радозналог и храброг мачка Туфа.

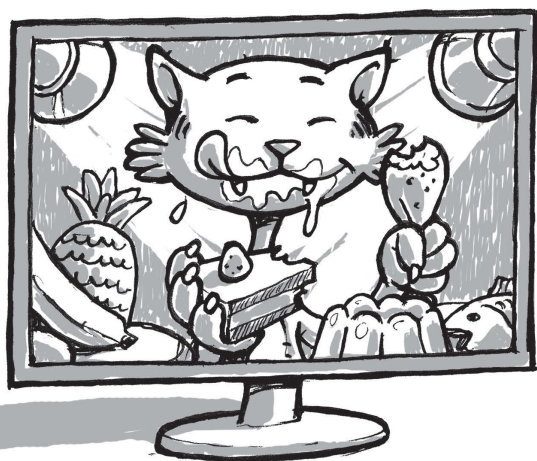
И не брините ако вам књига изгледа прилично обимна. Уверавам вас да се на свакој њеној страници налази нешто занимљиво. Ваше је само да почнете да је читате...

Као што Туфо воли да каже: „Да би се једна ствар завршила, прво треба да почне.”

Заправо, већ сте почели!

Теорји Константинов

ЈЕДАН ДУГИ ДАН

1. ПОГЛАВЉЕ

у којем упознајемо Туфа, пратимо његово прво бекство и сусрет са Мастиљавим мачором

Туфо никада није пловио океаном. Никада није нападао трговачке бродове и рибарске чамце да би им отео драгоцене терет. Није пио рум, није био једноок и није имао дрвену ногу.

Напротив, Туфо је имао четири ноге, као и све мачке на свету. И одрастао је на шеснаестом спрату, у стану са фрижидером, телевизором и великом библиотеком.

Ипак, једна се ствар не може порећи – Туфо јесте био риђ. Жут као лишће на дрвећу с јесени, као карта средње Азије. Био је и храбар, најхрабрији мачак у насељу – није се плашио лифта и шетао је по огради балкона а да не трепне.

Да је рођен на неком пацифичком острву, Туфо би сигурно постао гусар, и то најславнији.

Међутим, Туфо није имао тако изузетну судбину. Одрастао је у кутији за луксузне ципеле и уместо рума пио млеко. Сваког јутра оштрио је канце о тепих, али није имао с ким да се потуче.

Волео је авантуре, али никада није отишао даље од парка, а и то не сам већ ношен у обичној торби за пијацу. У њој је стајао право као на капетанском мосту – зурио је пажљиво у зелене гране, а његове начуљене уши трзале су се на сваки ближи и даљи шум.

Осим необичног имена какво приличи гусарима, Туфо је имао и гусарско срце.

Зато је тог јутра и побегао од куће.

Видео је одшкринута врата, шмугнуо у ходник, и спустио се низ степенице као риђа муња.

Кад је изашао на пут, вртело му се у глави. Није ни чудо, претрчао је шеснаест спратова за мање од минута.

Пред њим је дан сијао и галамио – висок и безграничан, без зидова и прозора, испуњен звонким цвркутом и далеком тутњавом. Туфо је погледао једним оком иза себе и тихо потрчао према оближњем дрвећу.

Парк га је поздравио с хиљаду звукова и мириса, непознате стазе вукле су га на све стране. Туфо је оклевао на секунд, вешто је мрднуо ушима и свом снагом јурнуо напред. Познавао је овај пут, иако је ретко пролазио њиме, и то не сам већ са Костом, учеником четвртог разреда, који га је носио у торби за пијацу. Коста је био његов најбољи друг, али је јутрос рано отишао у школу...

Па да ли друг треба да те носи, ако имаш здраве ноге?

Сада је Туфо летео слободан и лак као риба лист на отвореном мору. Густо грмље пред њим надолазило

је и нестајало као зелени таласи, али он их је вешто заобилазио, не губећи правац који је одабрао. Осећао је да га тамо нешто моћно призива, да га негде чекају авантуре које се без њега неће десити.

И није се преварио.

„Ниси сам”, рекао му је унутрашњи глас.

А познато је да је сваки унутрашњи глас истинитији од десет спољних гласова.

Туфо се зауставио између дрвећа и пажљиво погледао око себе. Са стране, испод осушеног грма купине, стајао је још један мачак и ћутке га посматрао. Мачак је био плав, а у очима су му светлуцали ружичасти пламичци.

„Куд јуриш тако, кô блесав, риђи?” – просиктао је.

То сиктање би отерало чак и кобру, али Туфо није изгубио хладнокрвност.

„Трчим да бих поплавео од хладноће!” – одговорио је увређено и накострешио реп. „Видиш шта се све догађа у животу – управо си одлучио да трчиш кол’ко хоћеш по шуми и – хоп! – појављује се плави мачак, који ти из чиста мира поквари расположење...” – дошло му је да скочи и да угризе наметљивца за плаво уво.

„Баш си нервозан!” – после кратког ћутања мирно је одговорио плави мачак.

„Јесам, нервозан сам. А ти си плав као плави патлиџан!” – наставио је да љутито кострешу реп Туфо.

„Ја сам снежнобео, ако баш хоћеш да знаш! Али данас је утакмица и дечаци из улице су ме обојили плавим мастилом, пошто навијају за плаве. Сваке суботе ме тако боје...” – тужно је објаснио непознати.

„Где је утакмица?“ – упитао је Туфо осврћући се на све стране.

„Не овде, наравно“, насмешио се Мастиљави мачак. „На стадиону!“ Онда му је другарски пришао. „Хоћеш да одемо? Знам једну рупу у огради... Изаћи ћемо тачно на западну трибину.“

„То ми је омиљена трибина...“ – рекао је помало не-сигурно Туфо, јер није знао ни шта значи реч *трибина*. „Важи!“

„Онда за мном!“ – викнуо је Мастиљави мачак и јурнуо уском стазом која је кривудала између дрвећа. За њим је трчао Туфо начуљених ушију а срце му је лупало као лудо. Досетили сте се и сами да никада до сада није био на фудбалској утакмици.

2. ПОГЛАВЉЕ

у којем рупа ишчезне, и мачак се ухвати за свој реп

Зауоставили су се пред високом оградом иза које су се чули чудни звуци – гласни звиждуци и песме, весели и љути гласови.

Туфо је зурио у ограду. Иза ње је било нешто огромно и страшно. Није желео да иде даље.

„Јеси ли сигуран да тражимо баш ово место?“ – шапнуо је збуњено.

„Јесам. Ту је негде рупа“, рекао је његов нови пријатељ, гледајући околу.

Мрднуо је својим плавичастим брковима и почео да мирише сива ребра ограда једно за другим.

Кад је стигао до угла, стао је. Онда се брзо вратио, утучен, подвијеног репа.

„Рупа је нестала”, рекао је. „Без трага. Мораћемо одозго да гледамо утакмицу.”

„Како одозго?” – жмирнуо је Туфо и подигао поглед према пуфнастим облацима који су пливали по плавом небу.

„Ено са оног стабла преко пута. Видиш ли га?”

И Мастиљави мачак је показао шапом на велики багрем, грана нагнутих преко ограда.

„Овај, па изгледа ми доста високо...” – промрмљао је Туфо. „Је л’ ради лифт?”

„Ради. Али само 30. фебруара!” – искезио се Мастиљави мачак и поскочио у месту. „Немамо времена за шале! Идемо, утакмица је почела.”

Тренутак касније, двојица пријатеља су била под стаблом.

Плави мачор је јурнуо први – зарио је канце у кору старог багрема и вешто се попео до врха.

Скочио је и Туфо, полако почео да пузи навише, али још није стигао до прве гране и – фррр! – клизнуо је назад на земљу.

„Све већ видим!” – викнуо је одозго Мастиљави мачак. „Напред наши!”

Шта ли па то види, питао се задихани Туфо љубоморно.

Радозналост му је удвостручила снагу.

Залетео се опет и почео да се пење – трудио се да пажљиво стане тамо где је прошао његов пријатељ.

СТИГАО ЈЕ ДО ПРВЕ ГРАНЕ, ЗАТИМ СКОЧИО НА ДРУГУ, НАСТАВИО НАВИШЕ И, НА КРАЈУ, ПРЕД ОЧИМА МУ ЈЕ БЛЕСНУО ВЕЛИКИ СТАДИОН ИСПУЊЕН ХИЉАДАМА ЉУДИ.

„Урааа! И ја све видим!“ – викнуо је Туфо и поносно подигао две шапе.

У том тренутку танка грана се савила и Туфо је осетио да пада према бучној гомили људи.

И пошто није имао крила, ухватио се за реп.

3. ПОГЛАВЉЕ

У КОЈЕМ СЕ ТУФО ПРИЗЕМЉИ, НА ФУДБАЛСКИ ТЕРЕН ИЗЛАЗИ НОВИ ИГРАЧ И НЕКО ДАЈЕ ГОЛ

УЧИНИЛО МУ СЕ ДА БЕСКРАЈНО ЛЕТИ.

Пљууус! Његове шапе потонуле су у нешто мекано и хладно... Замирисало му је на млеко и зимски дан.

Пао је у велику кутију пуну сладоледа.

„Проклетство!“ – викнуо је препаднути продавац и испустио кутију низ степенице.

Туфо није желео да га неко зграби и зато је журнуо наниже према зеленом пољу на коме су трчали људи обучени у плаву и црвену одећу. Једна пругаста лопта је без заустављања летела преко терена.

Људи су шутирали лопту, па су је онда јурили. И јурили су је да би је шутнули.

Да је био у близини, Мастиљави мачак би објаснио Туфу да је управо то важан суботњи меч, који тера људе да вичу и да звижде, да певају песме и да фарбају мачке мастилом...

Али Туфо је био сам. Понекад се дешава тако – кренеш заједно са неким некуда... После се зауставиш испод неког дрвета и почнеш да се пењеш уз њега, али неочекивано паднеш, а пријатељ је већ стигао до врха. Твој пријатељ на врху уопште не гледа на земљу где си пао... И нема никога ко би ти објаснио шта да радиш у тако тешким тренуцима.

Зато су гледаоци, који су испунили стадион, видели како је један жуто-црвени мачак попут пламена прошао преко целог игралишта, прескочио криве и праве линије и, савијен у клупко, хитнуо се према голу плавих.

Збуњени голман помислио је да је то лопта и одлучно направио очајну параду ка Туфу. Али мачка је спретно склизнула у страну и скочила на главу једном фотографу.

У том тренутку шарена лопта стварно је долетела однекуд и лупнувши у меку траву, неочекивано се откотрљала у други угао гола.

„Гооол!” – махнито је вриснуо стадион и хиљаде руку је махало кроз ваздух.

„Гооол!” – викнуо је фотограф, и почео да скаче иза гола, заборављајући на мачорове канце.

Играчи у плавом раширених руку дотрчали су до судије, а преварени голман је сео на траву и бризнуо у плач.

Туфо је одмах осетио опасност у ваздуху. Схватио је да ће му се читава ова папазјанија обити о главу.

Зато што кад год нешто није у реду, људи увек окриве мачку.

Мрднуо је ушима и јурнуо ка бетонском излазу где је стајао један дебељко који је управо скидао сако.

Туфо је направио лавовски скок, ударио у сако и изашао кроз рукав.

Даље је било лакше.

За њим су се чули бесни гласови, али је он већ трчао ка спасоносној тишини дрвећа, где је, за људске очи, сваки мачак постајао невидљив.

4 ПОГЛАВЉЕ

у којем Туфо стиже до распеване фонтане а није му до песме

Међу дрвећем у парку стварно је било тихо, али не толико колико је Туфо очекивао.

Суботом увече овде су долазили људи који су волели природу. Полако су ходали дуж алеја и грицкали кокице, једва проговарајући. Када би се и последњи сунчев зрак сакрио, у центру главне алеје изненада би потекла распевана фонтана. Њени весели млазеви почињали су да милују околне клупе, а неки промућурни пензионери отворили би кишобран. Деца су трчала поред ружичастог грмља и играла се каубоја и Индијанаца, а у летњем биоскопу поред језера заиста су пуштали каубојски филм.

Наравно, Туфо није долазио овде суботом увече нити било којег другог дана.

Изненадило га је бучно негодовање и није се усудио да крене променадом. Шмугнуо је у леју с крупним

јесењим цвећем и почео да скакуће поред алеје. Повремено би га тргли људски гласови и он би заустављао дах. Али највише га је узнемиравао глас распеване фонтане који је однекуда допирао. Фонтанска мелодија је била пријатна, али чим би је зачуо, Туфо би огладнео.

Тако је било и сада. Фонтана је певала арију из опере *Ловци на бисере* и Туфо је замишљао мале сребрне рибе које плешу пред његовим носем.

Туфо је изашао из цветне леје, погледао околу и пргаво јурнуо ка обали језера.

Језеро га је поздравило хладном тишином, у којој се чуо само шум опадања првих јесењих листова.

Одједном је приметио неку посебну светлост на другом крају језера која га је подсетила на нешто пријатно. Туфо је брзо кренуо у том смеру.

Прошао је поред дугачког мрачног зида, заобишао малу зграду са округлим прозорчићем, и храбро јурнуо кроз отворена врата.

5. ПОГЛАВЉЕ

у којем Туфо иде у биоскоп на отвореном, машта се претвара у стварност, а златна рибица утекне

И тако се Туфо нашао у летњем биоскопу који је радио и почетком јесени. Филм је тек почињао и Туфо се, пажљиво корачајући, примакао првим редовима.

Овде му се, за разлику од стадиона, допало – људи су гледали без викања и звиждања, а екран му је изгледао као телевизор, само много већи од оног код куће.

Тек што се ушуњао и сео напред, Туфо је угледао нешто што га је дубоко узбудило: пред њим, али тик пред њим, зауставио се велики чамац. Два човека су из воде извукла препуну мрежу и изручила је у чамац. Пред Туфовим очима заиграло је безброј риба – малих и великих, тамних и сјајних...

У исто време, чуо се снажни мушки глас:

„У првим данима јесени Дунав је обрадовао вредне рибаре. Великодушно је раширио своје руке и испунио мреже богатим уловом. Посебно су радосни рибари из...”

Али Туфо није успео да сазна који су то рибари посебно радосни...

Нос га је засврбео, на очи му је пао мрак, и он је, као метак, полетео према чамцу пуном рибе.

„Трааас!” – распарало се платно на екрану. Чамац се завртео и преврнуо, изненађени гледаоци су поскакали, а Туфо је пролетео на другу страну и бућнуо у воду.

Али то није била великодушна река Дунав већ мало језеро које се налазило иза екрана летњег биоскопа.

Када је изашао из воде, дрхтећи од хладноће, са влажним лишћем залепљеним по крзну, Туфо је уживо у шапама држао живу златну рибицу. Чудо се догодило – до малопре је ова рибица мирно и тихо дремала у плитком језеру, али је случај уредио да налети на гладног мачора и сада се очајнички праћкала у његовим канцама.

Туфо је био срећан. Његов сан се неочекивано претворио у стварност. Штавише – целе вечери пред очима су му играле сребрне рибице, а ова коју је уловио, сасвим случајно, била је златна!

Али док се спремао да прогута несрећну рибицу, она се изненада измигољила из његових шапа, за тренутак блеснула на вечерњем ваздуху и плуснула у воду. Не верујући својим очима, Туфо је испратио њен кривудасти лет.

Сада је рибица била срећна у плитком језеру, а он дубоко несрећан.

Јер се у животу никада није догодило да златна рибица и гладни мачор истовремено буду срећни.

Туфо је подвио реп и утучено кренуо стазом кроз парк – мокар, гладан, увређен од живота.

У неком тренутку дрвеће пред њим се разређило, суву траву заменио је асфалт, а мачак је угледао високу, врло високу кућу, обливену светлошћу.

Туфо је потрчао уз степенице које су водиле до улаза, гурнуо шапом одшкринута врата и потонуо у непознато.

Б ПОГЛАВЉЕ

у којем се описује потрага за бегунцем и тужни крај дана

Дан је био на измаку, али деца из блока нису ни размишљала о одласку кући. Овог пута разлог није био рингишпил крај моста, нити нова Маркова лопта.

Цео суботњи дан дечаци су обилазили насеље и сваког кога би срели питали су:

„Извините, да ли сте видели једног мачка, риђег, са белом флекуцом на њушци?”

Пролазници би мрднули обрвама, дуго би жмиркали, затим би слегнули раменима и брзо одлазили.

Било је и шаљивџија.

„Да, видео сам једног таквог мачка. Једино што је црвене боје са риђом флеком на њушци”, рекао им је високи младић са качкетом на коме је писало „Лото спорт”.

„Срео сам га на аутобуској станици. Тражио је две карте од педесет лева!” – весело је одговорио дечак у розе џемперу.

„Пио је пиво у ресторану ‘Дивљи петлови!’” – рекао је дебели чича, који очигледно није разумео шта га питају.

Проверили су у свим подрумима у блоку, обишли су дворишта, сагињали се испод паркираних аутомобила на улици. Од Туфа није било ни трага ни гласа.

Коста је од куће донео дебели телефонски именик, а Божидар пуну шаку новчића. Затим су сви ушли у кабину говорнице.

„Хало, је л’ то полиција?” – викнуо је Коста у слушалицу. „Да случајно нисте нашли једног мачка, риђег са белом флеком на њушци?”

„Да ли је украден?” – упитао је строги глас.

„Да ли је украден?” – Коста је упитно погледао дечаке. Ћутали су, а Марко је одрично показао прстом.

„Није украден”, наставио је Коста. „Изгледа да се изгубио.”

„Онда потражите у агенцији за изгубљене ствари!” – рекао је строги глас, и ставио тачку на разговор.

„Хало, Агенција за изгубљене ствари?” – наставио је Коста потрагу.

„Да, кажите”, јавио се женски глас.

„Изгубљен је мачак, риђе боје, са белом флеком на њушци. Да случајно није код вас?”

„Мачак се можда изгубио, али није наша ствар. Питајте у ‘Луксузним животињама’, тамо ће вам можда помоћи”, саветовала га је жена с друге стране жице и спустила слушалицу.

„Хало, „Луксузне животиње“? Да случајно није код вас риђи мачак...” – почео је учтиво Коста.

„Имамо мачке. Треба ли вам пластична или плишана?” – пословно га је упитао женски глас.

„Не, жив! Са белом флеком на њушци!” – викнуо је Коста у слушалицу.

„Погрешили сте. У нашој продавници играчака не продају се живе мачке!” – насмејао се глас са друге стране.

Када је нестало новчића, Божидар је уздахнуо:

„Крај. То је био сав мој капитал... Због изгубљеног Туфа нећу моћи да купим сличице за албум.”

„Даћу ти своје дупликате...” – тужно се нашалио Марко.

Дечаци су полако кренули уз стрму улицу, пажљиво гледајући поред пута. Стално им се чинило да ће однекуд изненада искрснути Туфо, окретан и срећан, пошто је неповређен прошао кроз хиљаду опасности.

Али улица пред њима била је пуста и снуждени су кренули кући, са осећањем да је субота најгори дан у недељи.

7 ПОГЛАВЉЕ

у којем режисер тражи свој реп, а Туфо закорачи у свет уметности

А где се Туфо заправо налазио?

То ни сам није знао. Пошто се провукао кроз осветљени улаз у велику зграду, тихо је обишао два човека која су гласно разговарала. Затим је шумгнуо уз уске степенице, скоро прилепљен уза зид. Зид је био наранџаст, и то је Туфу помогло да се неприметно пење уз спратове, иако је поред њега стално неко пролазио.

Девојке у светлоплавим кецељама и са сјајним кутијама у рукама трчкарале су степеницама. Некакав човек у шареном оделу стајао је пред великим огледалом и певао *О соли мио!*, кашљуцајући важно с времена на време. Дебели човек с наочарима нагнуо се преко ограде и љутито викнуо:

„Овај филм нема ни главе ни репа!”

Туфо је са искреним жаљењем погледао дебељка. Није добро да изгубиш реп. Ако га изгубиш, боље га потражи што пре! Срећом, Туфов реп је био на свом месту и он је нечујно обишао дебељка и наставио да се пење.

Застао је пред високим вратима, прекривеним кожом, на којима је писало: „Студио 1. Незапосленима строго забрањен улаз!”

Али Туфо је, упркос природној интелигенцији, био потпуно неписмен, па је храбро склизнуо кроз танки отвор. Чак и да је прочитао натпис, како би знао на кога се односи? Незапослени ништа не раде и седе код куће, значи нису овде. Запослени су на послу, значи овуда се врзају они који имају неког посла. Дакле, забрана се не односи ни на кога. Зашто уопште пишу овакве забране?

Туфо се ушуњао унутра, не прочитавши натпис, и одједном се нашао у мору светлости. Светлост је долазила са свих страна – спреда и страга, слева и здесна. Туфо је збуњено зачкиљио. У том тренутку пријатни мирис заголицао му је нос...

Отворио је очи и угледао огромни сто претрпан разним ђаконијама – печено пиле на сјајаном послужавнику, велика жута риба у стакленој посуди, сендвичи са кобасицом и кавијаром, шарена торта...

Туфо је дубоко удахнуо и спремио се за скок.

8 ПОГЛАВЉЕ

у којем учимо како да се понашамо у друштву и откривамо зашто се телевизијски водитељ држи за образ

Неки од вас су се можда досетили где се то Туфо обрео. Али његови другови из блока нису знали апсолутно ништа о његовом лутању, и стварно су се забринули те суботње вечери. Упркос молби родитеља да

вечерају као људи, они су невољко приносили кашику устима. А после вечере сели су испред телевизора, тихи и замишљени.

На телевизији се давала популарна дечја емисија „Како се понашати у друштву”.

Вечерас је тема била „Кад смо у ресторану”.

Узнемирани Коста расејано је слушао објашњења: „Узмите салвету која се налази са ваше леве стране. Виљушка се држи у левој руци, на крају дршке. Нож је, наравно, у десној руци. Прво кажите суседу за столом ‘Пријатно!’ и почните да једете затворених уста...”

Одједном је Коста отворио уста и гласно викнуо:

„Ево га! Наш Туфо! Дођите брзо!”

Сви су дотрчали до телевизора. Тата је спустио новине, а мама је потражила своје наочаре.

На столу, који је био приказан на екрану, поред дечака који је јео по бонтону, ножем и виљушком, шћућурио се Туфо. Наш мачак је тихо и лакомо јео печено пиле, без ножа и виљушке, кришом се осврћући.

„Можда није он...” – неодлучно је рекла Костина мама. „Боје на нашем екрану су прилично избледеле, није јасно које је боје мачор.”

Коста је размислио неколико секунди и истрчао из собе. Пожурио је на горњи спрат, до свог пријатеља Марка, чији су родитељи недавно набавили нов телевизор.

У том тренутку је емисија „Кад смо у ресторану” изненада прекинута и на екрану се појавио намрштени водитељ.

„Драги гледаоци”, рекао је, „у телевизијском студију налази се риђи мачор, са белом мрљом на њушци. Молимо власнике, чим га препознају, да буду тако добри и да дођу да га покупе.”

Кад је то рекао, водитељ је руком додирнуо образ, на коме су се виделе огреботине од мачјих канци.

Јасно је шта је даље било.